

kunde have adopteret det Forhold, der er det gjældende i Sverige, lade ethvert af Kamrene blive i sit Lokale og stemme, ikke alene over hele Finantsloven, saaledes som den er vedtaget af de forskjellige Thing, men over de enkelte forskjellige Differentspunkter, saaledes at det kunde tænkes, at nogle af dem kunde blive vedtagne, saaledes som Landstinget vilde have dem, medens andre bleve vedtagne, saaledes som Folkethinget vilde have dem. Sætte de Herrer Pris derpaa, er det selvfølgelig et Punkt, hvor jeg kan imødekomme dem. Derfor det er Tanken, at Forslaget skal komme i et Udvalg, vil det jo kunne overveies navnlig i denne Retning, men i andre Henseender, i formel Henseende, kunde der jo ogsaa være Tale om at gjøre Forandringer. Den Lotteriseddel, som vi i saa mange Dage have talt om, kjendes jo for Exempel ogsaa i Sverige. I det meget usandsynlige Tilfælde, at der ved Sammenregningen af Stemmerne i begge Kamrene skulde komme absolut Stemmeligbed, gjælder efter Rigsdagsordningen af 1866 den Regel, som Ministeren her har søgt at indføre i et ganske andet Omfang, nemlig at en Seddel henlægges og derefter bliver den afgjørende. Det kan selvfølgelig ogsaa gjøres her. Jeg tror imidlertid, at det vilde være heldigere at henvise det til Forretningsordenen, og efter § 67 skal jo den forenede Rigsdag selv danne sig en Forretningsorden, og hvad enten det derefter bliver den ene Afgjørelse eller den anden, saa kan der dog derefter komme en Afgjørelse. Endelig er der et Punkt, som meget forsigtige Folk vist vilde finde det rigtigt at tage Skænteler over for, og det er, som de Herrer vel kunne tænke sig, den Bestemmelse i § 67, at den forenede Rigsdag ikke kan tage Bestemmelse, med mindre over Halvdelen af hvert Things Medlemmer er til Stede i den forenede Rigsdag. Efter hvad vi nu have oplevet, efter de politiske Striker, som have fundet Sted, ikke alene her i Landet, men ogsaa i andre Lande, kunde man vel tænke sig Muligheden af, at et af Thingene vilde gjøre Strike og lade over Halvdelen af sine Medlemmer udeblive, saa at den forenede Rigsdag blev beslutningsudygtig. Det kunde naturligvis ogsaa ske med Hensyn til Kongevalg, det er jo det Tilfælde, som § 67 nærmest har for Øie, og jeg tænker mig, at det, saaledes som Republikanismen nu uvillig sig, kunde være rigtigt for os, som sætte Pris paa den royaltistiske Regjeringsform, at udtage denne Bestemmelse af § 67, at over Halvdelen af hvert Things Medlemmer skal være til Stede. Men Alt dette er jo kun en Form; hvis Sagen bliver gjort

til Gjenstand for en alvorlig Drøftelse i et Udvalg, vil man let kunne komme til Rette i saa Henseende. Jeg nævner dette, fordi jeg venter forskjellige Indvendinger ogsaa af formel Natur mod Forslaget, som jeg vil spare ærede Medlemmer en senere Imødegaaelse af, idet jeg i den Henseende villigt erkjender, at man kan gaa ganske forskjellige Veie, blot man holder sig til Hovedsagen, Realiteten, den nemlig, at den forenede Rigsdag afgjør Differentspunkterne; det er det, det kommer an paa. Et Fortrin ved dette Forslag er endnu, at det er prøvet, prøvet i Sverige, prøvet i mange Aar, og prøvet med Held. I Sverige har man Intet mærket til disse ødelæggende og oprivende Kriser under hvilke vi have levet de sidste 10 Aar, og som saa at sige have vendt Brangstiden ud af alle Forhold og bragt alle brutale og onde Instinkter frem i Forgrunden. Dem har man været fri for i Sverige, der er Forfatningsudviklingen gaaet jævnt og roligt, Lovgivningsværket er skredet frem med Besindighed og med stort Held, og den finansielle Ledelse i Sverige har som bekiendt i de sidste 10—15 Aar været overordentlig frugtbringende for Landets Finantser. Jeg vil nu ikke paasta, at dette ene skuldes Forfatningen, thi en Forfatning er, naar Alt kommer til Alt, dog kun en Klædning, men paa den anden Side skal det ikke nægtes, at naar man gaar med en Klædning, der kommer i Løser ved hvert Skridt, man gjør, saaledes som vor Forfatning, virker det ind paa Individets Dygtighed, dets Beslutningsdygtighed og Selvbestemmelse. Et Fortrin er det ogsaa, at dette Skridt er prøvet i vort Naboland. Jeg har hørt en Indvending mod Forslaget, som blev fremsat med megen Kraft, det er den, at dette Forslag gjorde Brud paa det strenge Tokammersystem. Jeg skal indrømme denne Indvendingens Rigtighed, men efter min Mening er det en Fordel og ikke til Skade for det. Hvor man har indført Tokammersystemet, har man været nødt til at gaa en af to Veie, enten saaledes som i England at lade Forstefammeret være uden væsentlig Indflydelse paa Finantsloven, eller som i Sverige lade den forenede Rigsdag i sidste Instans afgjøre Finantsloven. Da vi i 1849 grundlagde vor Forfatning, var der megen Tvivl om, hvorvidt man skulde bibeholde Tokammersystemet, navnlig ogsaa i finansiell Henseende. I det Udvalg, der var nedsat, stemte 12 Medlemmer for, 5 imod, at man skulde lade den forenede Rigsdag afgjøre Finantsloven i det Hele. Det blev imidlertid ikke vedtaget. Under en For-